

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 un an 20 cor. pe 1/2
 10 cor.; pe 1/4 de an
 5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
 Scri de Duminică pe an
 — 4 coroane.
 Pentru România și
 străinătate pe an:
 40 franci.
 Manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.,
 și timbru de 60 bani de
 fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Serisori nefracate nu se
 primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Anul IV.

Număr de Duminică

Nr. 12

P. S. Sa Episcopul Popea în Academia Română.

Ziua de luni, 12/26 Martie 1900,
 rămâne înscrisă între zilele mari
 în istoria noastră culturală și națio-
 nală.

În această zi s'a făcut, precum
 știți, recepțiunea P. S. Sale părinte-
 lui Nicolae Popea, Episcop al Caran-
 sebeșului, între membri activi ai
 Academiei Române din București.

Darea de seamă despre această
 solemnitate va fi citită, nu ne îndoim,
 cu cea mai mare satisfacție, de în-
 terreg publicul nostru bine simțitor,
 și deosebit de confesiune, de provincă
 și de credințe politice.

Pe toți de-o potrivă este merit să
 înalte acest îmbucurător eveniment,
 remarcabil din toate punctele de vedere.

Mai întâiu suntem mândri, că
 Academia Română, alegând pe păria-
 te Popea între membrii săi activi,
 încoronat după merit opera vieții ace-
 lui fruntaș al nostru, care de mai bine
 de o jumătate de secol, petrecut în traiu
 strădănit și în muncă cinstită și desin-
 teresată, este părtaș la toate luptele și
 deprinderile noastre; a fost și este
 unul dintre cei dintâi constructori și
 operatori ai edificii noastre naționale;
 a fost colaboratorul și executorul testa-
 mentar al moștenirii spirituale a nemu-
 ritorului Șaguna, car' astăzi este unul
 dintre cei mai autorizați reprezentanți
 ai românismului dela noi, al tuturor
 aspirațiilor noastre naționale și cultu-
 rale.

Suntem apoi mândri, că recepți-
 unea părintelui Popea în Academia Ro-
 mână s'a făcut în mod extraordinar
 de solemn: sub prezidiul M. Sale
 Regelui Carol, care în alocuțiunea Sa
 a ținut să enunțe că salută cu deose-
 bită bucurie pe părintele Popea între
 Academicieni; în prezența Principelui
 Moștenitor al României, a Metropoli-
 ților și Prelaților Regatului român, și
 a unui public distins și mai numeros
 ca la toate ocaziile analoage de mai
 înainte.

Distincțiunea ce astfel s'a făcut
 veneratului nostru Arhierou, se re-
 mănânte și asupra noastră. Acel pu-
 blic inteligent și atât de numeros,
 încât nu-l mai încăpea sala festivă a
 Academiei, a arătat prin prezența sa
 în haine de sărbătoare, că este con-
 știu că nu asistă la o simplă festivi-
 tate academică, ci la o adevărată săr-
 bătoare națională, prin care cei mai
 mulți onorați suntem noi Români din
 statul ungar.

Suntem în fine mândri, că dis-
 cursul de recepțiune al părintelui
 Popea—despre viața și activitatea Me-
 tropolitului Andreiu baron de Șaguna—
 a fost nu numai ascultat cu deosebit
 interes de elita vieții culturale, poli-
 tice și sociale din România, dar a și
 fost apreciat după întreaga lui im-
 portanță, și a produs un răsădit,
 care a luat proporțiile unei memo-
 rabile manifestațiuni naționale.

În adevăr, o manifestațiune na-
 țională, în sensul cel mai frumos al
 cuvântului, a fost răspunsul dlui D.
 Sturdza la discursul de re-
 cepțiune al părintelui Popea. Ear acea-
 sta nu numai prin faptul că însuși
 dl Sturdza s'a însărcinat să-i răs-
 punză, cu autoritatea d-sale de bărbat
 de litere și de stat, de represen-
 tant și continuator al marilor tradiții
 naționale care au clădit România mo-
 dernă, ci mai ales prin constatarile
 înălțătoare de inimă ce dl Sturdza a
 făcut în răspunsul său.

Este înălțător de inimă, când un
 bărbat de greutatea dlui D. A. Stur-
 dza enunță dela înălțimea sanctua-
 rului culturii românești, că opera lui
 Șaguna este înscrisă în cartea de aur
 a întreg neamului românesc și mulțu-
 mest: părintelui Popea a fi dat pri-
 legiu să se celebreze, în sala Aca-
 demiei Române, memoria acestui ne-
 muritor bărbat, despre care a con-
 statat că, în întreaga istoria bisericii
 române, nu se poate asemăna, în ac-
 tivate, înțelepciune și virtuți apos-
 tolice, decât cu neuitatului Metropolit
 al Moldovei Veniamin Costache, și
 care deci, ca și acesta, nu este nu-
 mai al eparhiei sale sau al țării
 sale, ci amândoi de-o potrivă sunt
 figuri sfinte și glorioase ale istoriei
 naționale române.

O mai vrednică și mai măreață
 confirmare a unității noastre naționale,
 a solidarității tuturor Românilor întru
 împlinirea misiunii culturale ce Dum-
 nezeu le-a dat pe acest pământ, fă-
 cută de factori mai autorizați, cu
 asistență mai ilustră, și în împreju-
 rări mai solenne nu se poate ima-
 gina, decât aceasta!

În grelele împrejurări prin care
 trecem, acest eveniment varsă bal-
 sam răcoritor în inimile noastre, ne
 întărește sufletele, ne înviează cre-
 dința și speranța în viitor, ne oțel-
 ește puterile în lupta seculară ce
 purtăm!

Putem privi cu încredere înain-
 tea noastră, acum că ne-a fost dat,
 să ne pătrundem încă odată de ade-
 vărul, că nu suntem singuri și pără-
 siți în lumea aceasta, nu suntem o
 fracțiune, o „adunătură de străini“
 în patria noastră, ci membrii unei
 mari națiuni, cu mari aptitudini și
 aspirațiuni culturale, care se simte
 și se afirmă ca una și nedesăvârșită în
 ceea-ce privește limba, tradițiile și
 cultura sa națională, dela Tisa până
 la Nistru, din Maramureș până la Ma-
 rea-Neagră!

În același timp ni-s'a învederat
 încă odată, că această solidaritate
 națională a noastră este cimentată
 pentru vece și, cu toate eforturile
 șobolanilor dela noi și din România,
 se arată în tot mai mare strălucire,
 totdeauna când ne învrednicim să
 fim reprezentați de bărbați fatregi la
 suflet și la inimă, de adeverații con-
 ducători ai neamului nostru.

Să ridicăm dar frunțile! Să nu
 ne înspăimântăm de miseriile trecē-

toare ce ni le fac dușmanii și unită-
 dintre frații noștri rătăciți. Să avem
 încredere în noi înșine, în forțele și
 abilitățile noastre proprii, cari vor
 ajunge pentru a ne mântui de toate
 relele, dacă vom fi oameni, și nu ne
 vom abate din calea cea adevărată,
 ce ne este bine croită de marii băr-
 bați ai națiunii.

Putem, va să zică, aștepta în
 liniște ceea-ce ne prepară tainitul
 viitor, căci o știm dela păriați și o
 simțim acum din nou că

Viitor de aur Româniea are!

S. Albini.

Schimbări de persoane în cabinetul
 Szell. Foile maghiare din Budapesta aduc
 știri despre unele schimbări de persoane
 în ministerul actual. Ca fapt pozitiv se
 vestește, că ministrul de finanțe Lukács
 László în timpul cel mai apropiat se re-
 trage din minister din cauze sanitare. Ear
 o altă știre, neconfirmată încă, spune, că
 în cele din urmă s'ar fi găsit și persoana,
 care să ocupe locul de ministru pe lângă
 persoana Majestății Sale; acesta ar fi con-
 tele lului Széchenyi. Se zice că numirea lui
 s'a și făcut deja și că Duminică viitoare
 noul ministru va depune jurământul.

Conflict ruso-turc. De câteva zile deja
 presa înregistrează știri despre un conflict
 serios, ce ar fi izbucnit între Rusia și Turcia.
 Acum o telegramă cu data 28 L. c. din Odesa,
 publicată mai înainte în „Standard“ din Lon-
 dra conține următoarele: Raportul încordat
 între Rusia și Turcia a ajuns acum la culme.
 Rusia a mobilizat deja 250 000 de soldați,
 pe cari îi are gata în tot momentul pentru
 a-i pune în acțiune.

O ședință festivă la Academia- Română.

— Raport special —

București, 14/27 Martie.

Luni în 13/26 Martie Academia-Ro-
 mână s'a întrunit în ședință festivă ple-
 nară, sub augusta prezidenție a Majestății
 Sale Regelui Carol I, pentru a asculta dis-
 cursul de recepțiune al noului său membru
 al P. S. Sale Nicolae Popea, Episcop al Ca-
 ransebeșului.

Lume aleasă și multă a alergat la a-
 ceastă ședință, cum Academia nu văzuse
 demult. Toți iluștri membri ordinari și co-
 responderți ai Academiei cari se găseau
 în București, au venit înținută de plină ri-
 goare, în haine și cu decorații, și aceasta la
 expresă dorință a Majestății Sale Regelui.
 Inst-Prea Sfințite Lor: Mitropolitul Primat
 al României și Mitropolitul Moldovei au ve-
 nit cu mare suită, în care se aflau mai
 mulți Arhieri. Din provincie a sosit colo-
 nelul Șaguna, nepotul Marei Metropolit.
 Au fost de față un număr mare de profes-
 ori, doamne, domnișoare și tinerimea uni-
 versitară. Colonia transilvănească a fost în mod
 demn reprezentată prin dl Eugen Brote, Si-
 meon Popescu, S. Albini, Aurel C. Popovi-
 ciu și alții.

P. S. Sa dl Popea era îmbrăcat în or-
 natul de gală, în reverenda violetă și avea
 o înfățișare de-o frumusețe profetică. Era de
 o dispoziție excelentă, întretinându-se cu

toți membri Academiei, cu P. S. Inalți pre-
 lați ai României cu cari în scurtul timp pe-
 trecut aici a ajuns într'un raport de inti-
 mitate.

Ea un aspect admirabil de a vedea
 atâtea mărețe figuri la un loc, cei mai mulți
 bătrâni și martori ai zilelor glorioase, urzi-
 tori de fapte neperitoare, aproape fie-care
 o pagină în istoria noastră contemporană. Și
 văzând pe P. S. Sa Popea în mijlocul ace-
 stor nemuritori, oricine a putut fi convins,
 că porțile Academiei-Române s'au deschis
 celui mai vrednic tovarăș al lor, celui mai
 demn fiu de astăzi al Transilvaniei noastre.

Pe la orele 1½ intră în sala Majes-
 tatei Sa Regele, împreună cu Alteța Sa R.
 Prințul moștenitor Ferdinand, întimpinăți de
 Președintele Academiei dl Poni și de se-
 cretarul general dl Sturdza. Regele și Prin-
 țul dedură mâna cu P. S. Sa Popea și luară
 loc la masa prezidențială.

Ședința o deschide dl Poni, președin-
 tele Academiei. (Dăm pe pagina a 3 a a
 ziarului nostru discursurile rostite. Red.)

Cuvântărea Majestății Sale ținută cu
 glas înalt și sonor, timp de aproape un
 sfert de ceas, a fost ascultată de marele
 public stând în picioare și a fost aplaudată
 cu însuflețire.

S'a ridicat după aceea P. Sa epi-
 scopul Popea și a mulțumit pentru atâtea
 căldură; a mulțumit înaltei corporațiuni
 care l'a distins chiamându-l în sinul ei, la
 care cu drag a alergat pentru ca să con-
 tribute, după putință, la îndeplinirea nobilei
 misiuni ce Academia are. „Sunt cincizeci
 de ani, de când n'am mai fost pe
 aceste mândre plaiuri“, — zice P. S. Sa —
 „și câte s'au schimbat pe atunci în Ro-
 mânia. Ce progres colosal pe toate tere-
 nele a știut să realizeze această țeară în
 scurtul interval de 50 de ani și aceasta
 măi ales grație aceluși bărbat trimis de pro-
 videntă, care astăzi e în fruntea noastră,
 grație M. Sale Regelui Carol I.“

Tunete de aplause subliniază aceste
 bine simțite cuvinte de întoducere ale
 vorbitorului.

P. Sfinția Sa trecu apoi la obiectul
 ce avea să spună. A fost o lucrare clasică,
 importantă din punct de vedere istoric și
 epocală din punct de vedere național, —
 lucrarea citită de Episcopul Popea.

Am văzut înaintea noastră defilând
 faptele din decursul unui sfert de veac al
 poporului român din Transilvania. Am
 văzut toate acele figuri, cari au urzit acele
 fapte, și printre ele un uriaș, pe nemuri-
 torul metropolit Șaguna, providențialul Ro-
 mân, care cu toiagul sau arhipăstoresc a
 deschis porțile veacului și a cucerit ne-
 peritoare drepturi pentru un popor asuprit.

În colori vii, sincere mai ales prin sim-
 plicitatea juxtapunerii lor, a zugrăvit starea
 țeranului român pe timpul iobăgiei și
 imediat după aceea starea preotului
 transilvănean, care în acel timp nici el nu
 se deosebia mult de țeran, căci constrins
 era a plăti dijma, a face robote și a ră-
 mână la o tristă stare de neștiință.

Dar' a sosit Șaguna și cu el un vânt
 prielnic cămoului nostru național; timpul de
 glorie la care a venit primăvara în țeara
 noastră; am înviat, am scuturat lanțurile
 ruginite și am început să ne înălțăm treptat

pe scara conștiinței noastre naționale și a conștiinței de drepturile noastre cetățenești.

Incep actele pozitive ale lui Șaguna, paralel cu greutatea cu care a luptat. Activitatea lui pentru ridicarea școlilor și a bisericilor, — activitate, care a fost încoronată de opera cea mare a autonomiei noastre bisericești...

Și în felul acesta ilustrul Academician continuă a espune și a comenta faptele aceluia mare bărbat, apostol al Românișmului. Și cu vedută plăcere, cu adâncă emoțiune a urmărit marele public această expunere, timp de două ceasuri. Timpurile de restriște, zugrăvite atât de plastic, evocau desigur dureroase sentimente, compensate însă prin arătarea eroicelor lupte încununată de succes — lupte, cari numai mândrie au putut stărni în pieptul fiecărui asistent.

Am putut remarca, cum Majestatea Sa Regele Carol, cât și Alteța Sa Prințul priviau cu ochii plini de înțeles și de simpatie la orator, care cu atâta blândeșă vorbă de vremuri atât de grele, atât de furtunoase și de mari.

După P. S. Sa a luat cuvântul dl. Dimitrie Sturdza pentru a completa înălțătoria sărbătoare de astăzi. D. Sa a făcut o erudită paralelă istorică între cei doi mari preoți români, anume între Andrei Șaguna al Transilvaniei și Veniamin Costachi al Moldovei, arătând virtuțile lor deopotrivă mari, prin cari în istoria noastră națională și bisericască și-au asigurat nemurirea. Vorbirea-răspuns a d. lui Sturdza a făcut ca ședința aceasta dedicată unui bărbat atât de scump nou și neamului întreg — să fie o apoteoză a aceluia, o apoteoză măreață a marelui Andrei baron de Șaguna.

La sfârșit Majestatea Sa a felicitat călduros atât pe P. S. Sa Episcopul Popea, cât și pe dl. Sturdza, cu cari s'a întreținut câteva minute. La plecare Majestatea Sa s'a adresat iubitelui nostru Episcop cu cuvintele: *La revedere în anul viitor!*

Acestea e pe scurt și în fuga condeiului firul solemnului ședință din 13/26 Martie a „Academiei Române”, — ședință măreață ca formă, importantă ca fond, din punct de vedere național și cultural. Frații mei judece înșiși asupra acestei importanțe! Frații mei vor ști înșiși ce înseamnă o asemenea solemnitate, o atât de grandioasă manifestație pe lângă un bărbat, care numai pentru a neamului propășire a lucrat. Frații mei vor ști desigur să răspundă cu iubire la atâta iubire și recunoștință. Și un lucru e mai pe sus de toate: că în aceste vremuri de atâtea desamăgiri, primirea călduroasă a iubitelui Prelat de către ilustra Academie și interesul dovedit față de ideile ce dinsul a expus și pe cari el personal le și reprezintă în sinul poporului de aproape o jumătate de veac încoace, sunt fapte epocale, fapte de neuitat.

O cuvântare demnă.

Sub titlul acesta „România Jună”, ocupându-se de vorbirea pe care a rostit-o dl. Sturdza la întrunirea ținută Duminecă de partidul național-liberal în sala Dacia din București, începe primul său articol după cum urmează:

„Ieri liberalii au ținut la Dacia o întrunire de protestare în contra rușinei ce se aduce țării în afacerea Hallier de către tribunalul străin.

„Au vorbit mai mulți domni, al căror talent oratoric nu poate fi contestat, totuși cuvântarea nici unuia din ei nu are însemnătatea cuvântării domnului D. A. Sturdza.

„Dl. Sturdza a dovedit, prin felul cum a știut să vorbească, că D. Sa este un om superior și un bărbat de stat în toată puterea cuvântului.

„Dl. Sturdza a ridicat cu o nespuse demnitate mânușă aruncată unei națiuni ospitaliere de un avocat străin, a cărui purtare nu poate fi comparată de cât cu aceea a unui sălbatic. Și demnitatea dlui Sturdza a împins-o până acolo, încât nici nu a voit să vorbească de guvernul care a

pus la cale rușinea din Calea-Griviței...

„Pe când din sinul parlamentului se ridică cel mai autorizat reprezentant al majorității și proclamă războiul civil între partide, — de la tribuna sălii Dacia șeful autorizat al opozițiunii dă semnalul ordinii în stat!

„Aceasta dovedește că dl. Sturdza a înțeles că astăzi pentru păstrarea demnității țării în afară e o nevoie în primul loc de liniște și de ordine în lăuntru. Și d. Sa a dat a înțelege că din momentul ce niște oameni dețin frânele guvernului, ei reprezintă autoritatea și legea și deci trebuie respectați chiar la Dacia. Dl. Sturdza a arătat, prin tonul D. Sale și prin frumoasa cuvântare ce a ținut, că D. Sa a înțeles mai bine de cât ori care nevoie țării în momentul de față...”

Negreșit că reputația de bărbat de stat a dlui Sturdza a fost stabilită foarte de mult și dacă reproducem cele de mai sus, este numai pentru că se scriu într'un ziar, unde prim-redactor e dl. A. C. Popovici, cel care la noi făcuse școală mai ales pe tema „campaniei de tradare”, a seriei de articole scrise în „Epoca” și reproduse de „Tribuna”.

Reproduce-vor oare confrății de la Sibiu părerile d'acum ale dlui Popovici?

Din Bucovina.

Deschiderea Dietei. Luni, în 26 l. c., s'a deschis și Dieta provincială a Bucovinei prin o vorbire rostită de mareșalul țării I. Lupu, care dorește, ca desbaterile asupra multelor afaceri grele și serioase să se facă în bună înțelegere și în armonie, căci numai astfel se va putea isprăvi o muncă rodnică.

La vorbirea mareșalului a răspuns pe scurt președintele țării Bourguignon, care a mulțumit pentru cuvintele de simpatie întâmpinare și a promis, că va da Dietei tot spriginul său pentru îndeplinirea agendelor ei.

S'a proces apoi la alegerea feluritelor comisii: verificatoare, petiționară, financiară și administrativă, cărora li s'au dat spre studiere chestiile ce-și așteaptă rezolvarea din partea Dietei.

Ședința viitoare li se va anunța deputaților în scris.

Conscrierea alegătorilor.

Acum decurg în comitate conscrierile alegătorilor în urma censului nou stabilit de municipii la începutul anului curent.

Din praxă știu, că în multe comune mai ales nemaghiare, conscrierea aceasta e numai o formalitate, comisiunea susceptă în listă preotul, învățătorul, antistia comunala și vre-o câțiva pe cari după plac li poate dirige.

La staverirea censului precum și acum, la conscrierea alegătorilor, ziaristica noastră a stat cu mâinile în sân, deși erau foarte binevenite necerări înviațiunii în punctul acesta.

În multe comune s'a staverit censul mai mare și adecă nu după cel mai mic resp. mai slab pătrar de pământ, în alte — locuri de pildă Covăsinț — s'a adaus la censul trecut și darea de pășune (imaș, islaz) și censul în urmare e mai mare și așa din o mică neatențiune, provine un rău mare. — Timp de reclamat a fost, dar puțin și-au spart capul cu aceasta.

Acum la conscriere în multe locuri darea de pășune (contribuția) n'o socotesc laolaltă cu darea curată a pământului și cei omiși din acest motiv la vremea sa pot reclama.

În alte locuri pe restanțieri și acum încearcă — contrar legii — a-i exclude din listă; și unii și alții la vremea sa, să reclameze contra acestei proceduri. — Preoții și învățătorii calificați se suscep în liste în sensul legii, desi ieri-colo se face și aici câte un abus. — *Cel care are dragoste și durere de neam și soartea lui, să studieze puțin această lege și ne poate face servicii bune, deoarece ce nu știu când și la ce ocazii avem să ne măsurăm și după număr.* — Să-și facă fiecare datoria — fără considerare că nu putem purta stindardul toți, sau că alții sunt renitenți, — și izbânda va fi a noastră.

Traian T.

Alegerile pentru Sinod. Eparchia Aradului.

În Arad. Alegerea pentru doi deputați la Sinod a început Duminecă în catedrala noastră cu târboiu de care numai taica Moise este meșter să provoace. De șase ani, de când d. Sa nici nu se arăta la alegerile din Arad, lucrurile mergeau tot în pace. A fost însă destul să se ivească între noi, pentru a provoca scandal. Se va și face arătare la consistor.

Deschizând adecă Sinodul, d. Sa citește îndată o listă de vre-o 7 membri, pe cari li proclamă aleși și vrea să plece, după ce invită biuroul (?) să se constituie.

D. dr. N. Oncu ia atunci cuvântul și într'o filipică scurtă, execută cum merită pe prota iubitorul de ceartă. Aplauzele publicului arată că toți desaprobat purtarea protopopului Moise.

Se naște apoi un tumult îngrozitor. Oameni beți, aduși de partida lui Taica Moise, urlă ca sălbaticii. Sunt însă pași la ordine.

Dl. Russu Șirianu propune ca biuroul să se constituie astfel: president dr. N. Oncu, membrii de încredere d. niț C. Don și S. Raicu ear secretar se aclamă dl. Tisu.

Adunarea primește cu însuflețire, numai vre-o 2—3 indivizi puși la cale de taica Moise, mai fac gură.

În mijlocul unei ordine perfecte, se face apoi alegerea.

Rezultatul: dl. Rom. Ciorogariu a întrunit 118 voturi, dl. Iosif Moldovan 108 ear dl. V. Paguba 104 voturi.

Moartea generalului Joubert.

Spaima oștirilor engleze, viteazul adorat al Burilor și generalul admirat de lumea întreagă, bătrânul Joubert a murit. O pierdere aceasta pentru Buri poate mai simțitoare de cât dacă ar fi pierdut o luptă. Joubert a murit în vechia-i boală de stomac, care în săptămânile din urmă se agravase așa de tare, că el de mult nu mai putea să conducă luptele.

Înșiși Englezii recunosc genialitatea lui și generalul White aflând alaltăeri despre moartea lui, a zis: „A fost un soldat și gentlemen; bărbat curajos și adversar vrednic de a fi cinstit”.

Întreaga serie de lupte miraculoase câștigate de Buri, mai ales a lui vrednicie este.

El a frânt pe Englezi la Majuba, în 1889, stîindu-1 să capituleze și să recunoască astfel neafrînarea Burilor, pe cari li subjugaseră la 1877.

Joubert s'a născut la 1834, era vicepresident al republicei Trans-

vaalului și general suprem al Burilor.

Locul de comandant suprem al mater Burilor, îndată după moartea mareșalului general Joubert, — l'a ocupat președintele Transvaalului, bătrânul Krüger. De Moartea lui Joubert e jălită foarte de țara fără întrerund. Oșmintele lui vor fi îngrozite în ținutul Walkersstrom, pe moșia străbunilor săi.

Toate foile engleze contemplează primul articol moartea lui Joubert, și cu multă laudă și recunoștință despre virtuțile lui ca comandant în armată.

Moartea l'a fost liniștită. Zimbabw privit asupra celor ce l'încungirau până când Marți după oarele 10 seara și-a închis ochii pentru totdeauna. În lupta cu moartea a rostit încă ultimele cuvinte: *„Fiți tari în credință; a voastră izbânda. Luptați și veți învinge”.*

Presidentul Krüger, acum și ca comandant, a declarat soldaților săi, că „războiul poate să măi țină o lună, ori pe te și trei ani; dar pe cât de sigur e, că este un Dumnezeu cu dreptate, tot atât adevărat e, că Transvaalul și Buri înving”.

Îndată după înmormântarea lui Joubert Krüger va pleca pe câmpul de luptă. În 29 l. c. a adresat trupelor o scrisoare în care prin cuvinte pătrunzătoare deplânge moartea celui mai mare general al oștirii.

„E ireparabilă, ce-ți drept, pierderea scrie Krüger — dar lovitura, ce Dumnezeu ni-a dat, nu poate să clătine încrederea noastră într'insul. Nenorocirea ce ne-a ajuns, să n'o socotim prea mare. Acestea sunt încercări de la Dumnezeu, întocmi cum și Oveii 40 de ani au trebuit a cutreera pustia, până ce dat li-a fost a învinge pe dușmanii. Multe încercări așteaptă încă și pe noi; dacă avem încredința în Dumnezeu, — cauza cea adevărată trebuie să izbutească. Dacă fiecare cu dincios țel va implini datoria în viitor, — pe sufletul meu vă garantez, că noi va învinge. Amintirea lui Joubert să vă conducă, faptele lui să vă însuflească, steaua voastră conducătoare să vă iubirea lui de patrie”.

Această scrisoare se va cere armatei întregi în ziua înmormântării lui Joubert.

Fregătirile Burilor.

Pretoria, 30 Martie. Orașul va fi într'o stare de apărare încă ani de zile să-1 poată ține pe Englezi pe loc. Iohannesburgul de asemenea va fi întărit. Să mai toate clădirile mari s'a așezat pe de pușcă, așa în cât întemplantându-se a Burii să fie siliți a părăsi orașul, vor arde totul în aier și Englezii vor ajunge stăpâni numai peste niște ruine.

Londra, 29 Martie. Din Ladysmith vine știrea că Burii sunt în pozițiuni întărite la Bigarsberg. Buller nu s'a hotărât să-1 atace încă, așa că întreaga oștire engleză din Natal este ținută pe loc. Și în Oranje, Burii formează un cerc tot mai strîns în jurul oștirilor engleze.

Bloemfontein, 29 l. c. Generalul French raportează, că generalii buri Olivier și Gribler cu 6000 de oameni țin drumul spre meazînnoapte, ca să se alature Burilor din Transvaal.

Invingerea Burilor.

Cu data 29 l. c. se telegrafiază din Londra știrea sosită din Kimberley agenției „Reuter”:

„Eri ziua întreagă o luptă strânică s'a petrecut la Varrenton, unde se găsesc puternice trupe de Buri. Între altele Englezii au pierdut în această luptă o mare mulțime de vite și cai”.

Academia Română.

Luni, după amiază, s'a ținut la Academia Română ședința solemnă, sub președinția Majestății Sale Regelui, pentru recepțiunea Prea Sfințitului Episcop Nicolae Popca al Caransebeșului, ales anul trecut membru activ al acestei instituții.

M. S. Regele a sosit la Academie la ora 1 jum. însoțit de A. S. R. Prințipele Moștenitor. Au fost primiți de delegațiunea Academiei, care i-a condus în sala de ședințe, deja înțesată de lume. Se aflau de față și ambii II. PP. SS. Mitropolit și mulți din Episcopi, cari fruseră să asiste la recepțiunea în Academie a fratelui lor întru Christos, Prea Sfințitului Episcop Popca. Președintele Academiei, dl. Petru Poni a salutat pe M. S. Regele prin următoarea cuvântare:

Sire,

De la începutul glorioasei Voastre domnii ați luat sub înalta Voastră protecțiune Academia Română.

Făcându-ne marea onoare de a primi să fiți președintele acestei instituții, Majestatea Voastră nu ați încetat, în timp de mai bine de 30 de ani, de a veghea asupra lucrărilor ei, de a o lumina prin cuvintele Voastre pline de înțelepciune și de prevedere, de a-i arăta calea pe care trebuie să o urmeze și scopul pe care trebuie să-l atingă, de a o ajuta și îmbărbăta în îndeplinirea misiunii sale.

Opera măreață a întemeierii Statului român, ce ați desăvârșit, Sire, ați complectat-o, lucrând necontenit și la cultura națiunii.

Progresele științei, și, înainte de toate, istoria patriei și dezvoltarea limbii, cari singure sunt în stare să dea unui popor putere și viață, au format constanta Voastră preocupare.

Plină de admirațiune pentru tot ce ați făcut pentru neamul românesc, Academia Vă este profund recunoscătoare că ați binevoit să luați parte și anul acesta, împreună cu Alteța Sa Regală Prințipele României, la lucrările sale, și să prezidați această ședință solemnă în care ea primește în sinul său pe P. S. S. Episcopul Caransebeșului, care ne va aminti

viața și faptele Mitropolitului Șaguna, unul dintre cei mai mari păstori ai bisericii românești.

La care Suveranul binevoi a răspunde:

„Am o deosebită plăcere de a saluta în fie-care an Academia, întrunită în sesiunea sa ordinară și de a pute lua parte la lucrările ei.

„Mai înainte de toate, doresc a reînoui prin viu graiu mulțumirea Noastră pentru călduroasa adresă de simpatie și de bucurie ce Ne-ați trimis-o cu privilegiul însănătoșirei prea iubitului Meu strănepot, în care țeara vede speranța sa pentru viitor. Această atențiune din partea d-voastre, Mi-a dovedit din nou, cât de strinse sunt legăturile ce unesc acest înalt institut de cultură cu Casa Mea.

„Necurmatul interes care Mă însufletește pentru Academie, M'a îndemnat să urmez mai deaproape lucrările sale, mai ales acelea, cari au de scop a lămurii epocele depărtate ale istoriei noastre naționale, prin cercetarea autorilor vechi și a bogatelor izvoare, cari ne dau adevărata icoană a vremurilor trecute și ne arată datinile și moravurile poporului român din veac în veac.

„O judecată sigură asupra condițiilor de trai și de dezvoltare ale unui popor, neputându-se dobândi fără o adâncită cunoștință a întregii sale istorii, privesc ca o datorie de-a studia cu deamănuntul și trecutul neamului românesc — care se coboară din a așa mândră obârșie — spre a pute înțelege mai bine firea lui și însușirile proprii cari l-au îmboldit pas cu pas, prin greutate și lupte seculare, spre a-l aduce acolo, unde se află astăzi. Multe documente s'au publicat deja privitoare la istoria țării. În fruntea acestor publicațiuni se află bogata colecțiune a lui Hurmuzaki, acest tezaur de informațiuni sigure și de date certe. Cred însă că fie-care document nou, chiar de un interes mai puțin obștesc, va fi bine primit de Academie, mai ales când autenticitatea lui va fi pusă afară de orice îndoială. Aceasta mă îndeamnă a aduce astăzi un manuscris inedit, din timpul domniei lui Alexandru Ipsilanti în Moldova, scris de abatele comite d'Hauterive. Am primit această carte dela un urmaș al acestei vechi fa-

mili din Franța, astăzi oficer în armata țării sale. Dînsul îmi scrie, că strămoșul său, autorul documentului care a făcut parte din ordinea „Oratorianilor“ până la izbucnirea revoluției franceze, fusese numit secretar al hospodarului Moldovei la 1785, de către Comitele de Choiseul-Gouffier, ambasadorul Franței la Constantinopol în lipsa unui agent sau consul în principatul Moldovei, Ludovic XVI. găsi cu cale a numi pe Comitele d'Hauterive în această calitate, cu consimțământul Porței, spre a menține politica hospodarului în sentimente de bună prietenie cu regatul său. Astfel, în timp de 2 ani, comitele d'Hauterive ține corespondența politică a lui Ipsilanti, studiază starea socială și administrația Moldovei, și apoi, înainte de a părăsi postul său, scrie, pentru hospodar, cartea intitulată „Mémoire sur l'état ancien et actuel de la Moldavie“, pe care am plăcere a vi-l aduce în original.“

„Actualul comite d'Hauterive adaugă, în scrisoarea ce mi-a adresat-o, că numele strămoșului său, deși încă descifrabil, este aproape șters, de pe acest manuscris, rămas până astăzi inedit și de care nu există copie.

„Pomenirea numelui comitelui d'Hauterive o găsim în volumul VII al documentelor lui Hurmuzaki, într-o scrisoare a internunțului baron de Herbert, din 12 Februarie 1785, prin care reprezentantul Austriei pe lângă Poartă recomandă lui Raicewich, consulul său la Iași, pe comitele d'Hauterive, care se duce acolo ca secretar al noului hospodar al Moldovei. O probă convingătoare de autenticitatea acestui memoriu, este faptul că de La Roquette, în traducțiunea sa în limba franceză, de la 1824, a operat bine cunoscute a lui Wilkinson asupra Moldovei și Valahiei, reproduce textual, în apendice, un capitol întreg din manuscrisul comitelui d'Hauterive, arătând în precuvintarea sa că acest capitol i-a fost comunicat de autor, membru al institutului Franței, care atunci ocupa la Paris un post însemnat la departamentul afacerilor străine. De La Roquette ne reprezintă pe comitele d'Hauterive ca un om învâțat, bun observator; regretă că nu a putut publica între-

gul memoriu, și speră că autorul nu va întârzia a-l da la lumină. Însă acest manuscris, despre a cărui însemnată-tate ve veți convinge, a rămas până astăzi necunoscut.

„Cartea începe cu considerațiuni generale și cu câte-va indicațiuni cu privire la obârșia poporului Moldovei și la legăturile sale cu Poarta otomană.

„În capitolul II, comitele d'Hauterive arată bunele însușiri ale țărânului, cu toată greutatea stărei sale sociale, și cu o pătrundere vrednică de mirare, el propune mai multe măsuri menite a ușura traiul său. Asemenea recomandă lui Ipsilanti desrobirea țiganilor.

„Considerațiunile asupra agriculturii, comerțului și industriei din capitolul III sunt și mai surprinzătoare, când ne gândim că au fost scrise într-o epocă când știința economică era încă în fașă sau chiar necunoscută. Unele din măsurile ce le propune comitele d'Hauterive, prezintă chiar un interes actual.

„Capitolul IV vorbește în termeni măgulitori despre clerul care prin activitatea și curioșia sa dă pilde bune țărănilor. În privința egumenilor monastirilor închinatelor cari înstrăinează cu învoirea legiilor, bogății ce ar trebui să rămână la izvorul lor, comitele d'Hauterive se rostește însă foarte aspru, deoarece, zice el, acești străini nu desdaunează țara de pagubele însemnate ce le pricinuesc, nici prin o muncă folositoare, nici prin pilda virtuții. El îndrăznește până a propune hospodarului înlocuirea lor prin egumeni moldoveni.

„Cele din urmă două capitole, V. și VI, conțin sfaturi înțelepte către Prințipele și către boeri în cari se contopesc observațiunile sale pătranzătoare și însuflețite de o dragoste vădită pentru țara și poporul Moldovei.

„Memoriul lui d'Hauterive are însă un supliment în două capitole, unul despre situațiunea politică a Moldovei față cu țările vecine, ear celalalt — tocmai acel reproduc dela Roquette, în traducțiunea sa a operei lui Wilkinson — privitor la obiceiurile și datinile poporului.

„Acest însemnat memoriu scris în fermecătoarea limbă din secolul

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.“

NUNTĂ ÎN CODRU.

Ce mai chiu și chef prin ramuri

Se 'ncinsese-atunci!

Numai frați și veri și neamuri

De-ar fi fost, umpleau o țară!

Dar' așa, că s'adunară

Și străini din lunci!

De mă 'ntrebi, eu nu știu bine —

Alții poate știu —

Ce să 'ntrebi calicel ca mine!

Știu că lumea dintr'odată

S'a trezit că i adunată

Și o' duce 'n chiu.

Că 'ntr'o zi, purtând în mână

Un colac și-un băț,

Prepelița cea bătrână

S'a pornit și 'n deal și 'n vale,

Și chieama 'ntâlnind pe cale

Lumea la ospet.

„Ce-i tu, soro?“ Ce să fie

Nuntă mare 'n crâng!

N'ai văzut tu veselie

De când eşti și porți un nume.

Și-am plecat, trimeasă 'n lume,

Oaspetii să 'i string.“

„Dar' pe mire cum îl cheamă,

„Cine-i el, și al cui?“

N'auziși de sturz, bag seamă!

Până și 'mpăratu-l știe —

„Și-i bogat?“ — „Ce-i pe câmpie,

„Tot ce vezi, a lui!“

„Ear' mireasa! Din costiță

Numai flori îi cad.

Mierla e. Și e peștiță,

Și gătită ca o cruce:

Cisme galbene și-duce

Tot din Tarigrad.“

„Et, atunci să știi, vecino,

„C'am să viu și eu.“

„Păi, de bună seamă, vino!“

Tot așa, cu voce bună

Prepelița tot adună

Pe nuntași mereu.

Și s'a strîns din zare naltă

Neamu 'ntr'aripat,

Și din crâng și dela baltă

Și din șesuri de prin grăne;

Ba și vrăbii mai bătrâne.

Musafiri din sat.

Până'n noapte tot venira

Și prin crengi au mas.

Ear în zor se răscolira,

Și 'n gorun aveau altarul —

la 'nchinăți-mi cu paharul,

Să-mi mai vie glas.

Mă 'ntrebați de nun? Ei, nunul,

Soare 'ntr'adevăr:

Dumnealui, mă rog, păunul!

Nună mare-a fost gaița.

Stete-acasă păunița

Că-i murise-un văr.

„Pop' aveau?“ Tu maică sfântă!

Stai să mai vorbești?

Ști pe ciocărlan cum cântă?

Dumnezeu să-i fie firea!

A 'nvățat trei veri psaltirea

La Vlădicel s'êrbești.

Drușce-aveau o coțofană

Și-un cârșteiu bălțat.

Pitpalacul, nene, 'n strană!

Ear cădelnița de aur

O ținea jupânul graur

Dascălu 'nvățat.

Dar să vezi! la socrul-mare

Sgomote, din zor —

Pițigoiu 'ntr'una sare,

Steag pe casă Șoimul sue,

Gheunoaia bate cuie

Ca s'anine flori.

Ear prin cuhnii sfat și vorbă,

Asta s'o vedeți!

Prepelița face ciorbă,

Presurile fac friptură,

Vin sticlești și li-o fură,

Dracii de sticlești!

Șoimii repezi scot în ghiare

Carnea din căldări,

Corbul cel cu ciocul mare

Dumicată 'n blide-o lasă,

Cintiișii duc la masă

Rîndul de mîncări.

Și cu sorți de jupâneasă

Rândunele vin

Și deretică prin casă,

Ear pe mese-aștern prosoape

Și dau lavițele-aproape,

Cane-aduc cu vin.

Dar te miri tu, prin pahare

Cine le turna?

Cucul sur, că-i meșter mare

La urat și 'nchinăciune

Și 'nainte-ți știe spune

Toată soarta ta.

Cîntă 'n cobz' acum buhaiul

Cel cu gatu' strîmb.

Mierla șueră cu naiul,

lui Voltaire, de un diplomat iscusit la minte și cald la suflet, poate fi privit ca un document istoric de valoare pentru epoca care o descrie. A fost dar pentru mine o îndoită plăcere de a-l primi și apoi de a-l oferi Academiei.

„Mulțumind pentru călduroasele urări cu cari astăzi, ca în tot-deauna, sunt primit de către membrii Academiei, doresc ca lucrările ce se încep acuma să ne învețe a iubi și a slăvi tot mai mult scumpa noastră Românie.

„Dau cuvântul Prea Sfinției Sale Episcopului Popea, în care salut cu bucurie un nou membru al acestui înalt institut de cultură națională“.

Sinodul protopopesc în Oradea-Mare.

23/III. n. 1900.

O notă scurtă doresc a da, căci întâmplarea e prea urtă, e prea demoralizatoare...

La sinodul protopopesc din 22 I. c. s'au ținut alegerile diferitelor comisii într'altel și a membrilor în scaunul protopopesc. În ziua premergătoare a sinodului comitetul protopopesc a avut ședință, unde s'a vorbit și despre alegerile în scaunul protopopesc, fiind propus de membru și Andrei Horvat, paroch în Oradea-Mare. În sinod dl prota Toma Păcală făcând candidările în chip de recomandare și spre orientare, asemenea îl candidă și pe dl Andrei Horvat de membru ordinar, Sinodul primește, dar, fiindcă după părerea dlui protopop alegerea numai prin vot secret se poate efectua, din formalitate se ordonează votarea... Și ce să vezi!?

Dl protopop prin archivarul cons. George Pap împărțește ședule, din cari lipsește numele lui Andrei Horvat — se fac corteșiri între aderenții servili ai dlui protopop — și Horvat cade cu 2 voturi!!...

E o notă urtă! Ori cine poate să judece, că ce moralitate și ce spirit dominează în conducerea protopopiatului Oradea-Mare: servilismul și nepotismul — sistemul vechiu!!... Ear' în special ce privește caracterul protopopului Toma Păcală, las să judece obștea română!

La noi în Bihor partidul neamurilor încă și acum duce o luptă înverșunată la alegerile sinodale, pentru susținerea sistemului vechiu, ce nu înseamnă altceva, de

cât demoralizare, servilism și exarendarea diecesei pentru acele neamuri și clice, în mâinile cărora autonomia noastră e batjocorită și e numai o frasă mincinoasă pentru acoperirea fără-de-legilor servilite. Și până când oare?...

„Oradanul“.

Dela sate.

Nădlac, la 26 Martie n. 1900.

În numărul din săptămâna trecută am descris sărbătoarea dată de elevii reușitor ai domnului inv. pens. Mihaiu Chicin, cu care prilej a fost și o seară de întâlnire.

Abia s'a sfârșit serbarea prezentării cadoului și o ploaie torențială a schimbat fala sărbătoarei noastre într'ozon de toamnă. Credeai că natura s'a conjurat contra reușitei convenirii noastre, căci ploaia continuă până noaptea târziu. Ce să vezi însă? Publicul nostru, pătuns de stima ce datoră bătrânului iubitor, pare că voaște a se trage în degete cu natura însăși, căci abia trec 7 oare și sala cea mare a casei noastre comunale destinată pentru convenire, era plină și îndesită. Abia a mai văzut Nădlacul o astfel de petrecere. Serata noastră s'a schimbat în adevărată petrecere populară-națională

Insuficiența ce domnia la această petrecere, ni-a făcut a trece fugitiv peste programa de declamațiuni. Publicul era entusiasmă. Astfel știe poporul nostru a stima pe oamenii săi aleși.

Când a intrat iubitorul în sală aclamațiunile nu mai voiau să înceteze. A fost așezat în frunte, între domni preoți locali.

După sosirea iubitorului, Rev. domn Vicențiu Marcovici urcă podiul și deschizând serata marchează meritele dlui iubitor, dovadă chiar prin sărbătoarea de azi, că a fost învățător la culmea chiemării sale; că sămânța bună ce a semănat în școală a adus roade frumoase și îmbelșugate: este stimat și onorat de toți câți îl cunosc. Apoi laudă pe elevii cari în așa mod frumos își știu arăta recunoștința față de binefacerea primită.

Au urmat pe rând celelalte puncte din program, cari spre mulțumirea publicului, toate au fost executate cu deplină precizie.

Finindu-se programa, publicul s'a înclinat la joc și astfel petrecerea și veselia a durat până în zorii albe, când mândri de

succesul splendid al sărbătoarei noastre, ne-am depărtat plini de iluzii frumoase și plăcute.

Dee cerul, ca purtarea elevilor D sale, să îndulcească viața bătrânului nostru învățător, ca restul zilelor ce le are să le petreacă în deplină bucurie și satisfacțiune.

S'a făcut următoarele suprasolviri: Rev. dl Nicolae Chicin 2 cor. 80 fl.; Eremie Mihaiu, neg. 1 cor.; Isa Mudriș 40 fl.; Petru Căpitan, 40 fl.; Para Onea 20 fl.; Efreim Moldovan, inv. Pectea 1 cor. 20 fl.; Iosif Herteg 20 fl.; Remus Chicin 40 fl.; Antoniu Perneczki 40 fl.; Titus Potoran 40 fl.; Stefan Stroia 40 fl.; Adolf Kohn 1 cor. 20 fl.; Solomon Ballog 1 cor. 40 fl.; Solomon Könyves 80 fl.; Ludovic Bajesy 40 fl.; Alois Boor 40 fl. și Stefan Baur 20 fl. Primească profundele mulțumite, ce le exprimăm în numele comitetului arangiator.

Nădlăcanul.

În comuna Bêrzava, Duminecă în 12/25 Martie a. c., s'a ținut alegerea de preot la parochia a doua. Recurenți au fost trei, dintre cari cel mai plăcut poporului au fost părintele Avisalon Tiuera paroch în Bêrsa pe care l'au și ales de paroch cu majoritatea absolută a voturilor, obținând 98 de voturi față de 53.

Părintele Tiuera luând spre știre alegerea prin o cuvântare potrivită a mulțumit sinodului paroch. pentru încrederea ce i s'a pus o într'insul.

Dzeu să-l ajute părintelui, ca turma-l ajungă sub mână, să o poată conduce cu înțelepciune la înflorirea sfetei Maicei noastre biserică.

Șoimos, la 14/27 Martie 1900.

Cu distinsă stimă:

Georgiu Pleșiu,
învățător.

Ezeriș, la 14/I. Martie 1900.

În Nr. 7 de Duminecă al „Tribunei Poporului“ se află Domnul învățător Iancu Strain vătămă pentru adevărul publicat tot în sus numita foaie Nr. 5. Domnul învățător zice că câte vorbe, atâtea neadevăruri, nici un simbul de adevăr, ci minciună groasă. Eu documentez despre toate ce s'au publicat în prețuita foaie Nr. 5. că toate sunt adevăruri și nu minciuni cum zice Dumniului, cred că e destulă dovadă: toți școlarii ce cercetează școala sunt opriți de dl învățător să nu cumpere nimic de la neguțătorul român. Despre aceea au și părinții școlarii cunoștință și toată comuna; de ce

a bătut băețul economului Simion Stroia? Dumniului zice pentru că a fost în biră; aceea e un neadevăr.

Mai zice dl învățător că eu mă port nepotrivit față de camen. Aceasta ear nu e drept; eu știu cum să mă port față de mușterii, că am învățat comerțul mai lung timp ca dl învățător preparandia, și apoi nu să intereseze d-lui cum mă port eu față de oamenii. Mai zice Dumniului și se laudă că să umbli ziua la ameză cu lumina aprinsă nu vei găsi un econom să vorbească ceva în contra sa. Are dreptate: nu unul, ci mai mulți.

Afară de acestea se mai exprimă dl învățător că fac o mare greșală că ar învinovățirile nedrepte altora contra Dumniei-sale; aceea rid și mă batjocoresc; poate fi, însă aceia poate că nu sunt mai buni ca dl învățător.

Tot odată mulțumesc foarte pentru sfatul prietenesc la care nici odată nu reflectez. Poate să-l dea altora care vor avea lipsă, și mi pare foarte rău că eu nu cunosc afară de preoți și primarii unei conducători ai comunei căror să fiu supus.

Nu eu să fiu supus conducătorilor comunei, ci dl învățător, că d-lui își primește leafa de la comună dar nu eu, ca eu mulțumită Domnului tot am eu ce să exist fără ajutorul conducătorilor comunei și a d-lui învățător.

Neguțătorul.

CONVOCARE.

De pârțământul protopopesc Arad al Reuniunii învățătorilor români dela școlile populare confesionale ortodoxe își va ține proxima adunare extraordinară în comuna Torna Mercuri la 4 Aprilie (22 Martie) a. c. în școala dlui Romul Luțăi, la care sunt invitați pe lângă membri, toți binevoitorii școlarii.

Programa:

1. La oarele 10 a. m. invocarea Dr. chului Sfânt.
2. Ascultarea prelegerii nv. R. Luțăi cu elevii săi.
3. Cuvânt presidial.
4. Constatarea membrilor prezenți.
5. Înscutirea de membri la convicții învățătorilor.
6. Discuțiune asupra opului „Simplă carea grafiei și ortografiei“ de Iliia Trăilă.
7. Raportul presidiului.
8. Raportul casarului.
9. Raportul controlorului.
10. Alegerea comisiei pentru autentificarea protocolului.

Cu cimpoiul cântă cioara,
Pitulicea cu vioara,
Bufnița c'un drămb.

Codobaturi iuți ca focul,
Tot bătând din cozi,
Măturară 'n clipă locul
Și făcură'o bătătură —
Și ce horă mai făcură
Ca la Voevozi!

Jucau sârba porumbeii,
Că e jocul lor,
Și-au luat la joc cărsteii
Pe-o răjușcă—vai de mine!—
Grangurul juca pe vine,
Barza n'tr'un picior.

Numai cioara cu cimpoiul,
Tot isbind cu el,
Se bătea cu pițigoiul.
Ear sitarul după'o ușă
Se certa c'o găinușă
Pentr'un gândăcel.

Vin de-ar fi, că cearta vine,
Alt-fel cum s'o zice?
Să te superi tu, creștine,
Pentru dinții scoși din gură?
Pentr'un ghiont și-o mbrâncitură
Cheful să și-l strici?

Și țipau de-avalma 'n ramuri
Milion de guri!
N'alegeai străini și neamuri,
Și pe plac cânta tot insul —
Clocotia de chiu cuprinsul
Veselei păduri.

„Tu erai?“ Mă 'ntrebi ca prostul!
Vorba din bătrâni:
Eu la chef, ca 'n Marte postul.
Și beam vin din coji de-alună,
Și-asvirliam, de voe-bună,
Cu căciula 'n căni.

Ba, și'n ciur le-adusei apa,
Ca să flu în rost,
Lemne li-am tăiat cu sapa —
Și sărind pe-o buturugă
Am venit la voi în fugă
Să vă spun ce-a fost!

București, Martie 1900.

G. Coșbuc.

Poesii populare.

(Din Frâna.)

Măgheran cu viorele,
Voie rea zilelor mele;
Măgheran cu foaia lată,
Cum vă mai purtam odată
Acum poarte-vă ori-cine
Că mă duc în țeri străine,
Unde nu cunosc pe nime,
Fără frunza și earba
Și dor dela mândruța.

Fost-am fciior nu prea foarte,
C'am umblat țerile toate.
Mândră de te oiu săruta,
De min' nu te-'I mai lăsa.

Vai mândră ce dor mai duc,
Numai sara când mă culc,
Dimineața când mă scol,
Cu pelin verde mă spăl.
Mândruțiță pentru tine
Mi-aș da inima din mine.

Nu și-a fost, bade, păcat
Și-aseară te-am așteptat
Tot cu raza luminii
Și cu dorul inimii.
Astă-noapte am visat
Mândro, că te-am sărutat,

M'am sculat și-am pipăit,
Dar nimica n'am găsit,
Numai dorul inimii
Scris pe fața perinii
Cu condeul genelor,
Cu peana sprâncenelor.

Cucule până galbină,
Eu mă culc tu mă leagănă,
Dar' mă leagănă frumos
Să nu cad din leagăn jos,
Că io n'am fost învățat
Să mă culc nelegănat.
Bată-te focu necaz,
De tiner copil te-am tras;
Multe-am tras și-am pățimit,
Și-am trăit și n'am murit,
Și-oiu trage și-oiu suferi
Și-oiu trăi și n'oiu muri.

Duceți-vă, rândunele,
La feroasta mândrii mele
Și-i cântați doină de jale,
Doina inimioarei mele.
Și-i cântați doină de dor,
Ca să-mi uit de al ei dor.

Leagănă-se frunza 'n fag,
C'am pierdut ce am avut drag;
Leagănă-se frunza în plop,
Se vede că n'am noroc.

11. Propunerii și interpelări.
12. Incasarea taxelor curente și re-stante.
13. Reflexiuni asupra prelegerii auzite.
14. Restaurarea biroului pe un nou period de 3 ani 1900—1903.

Notă. Membrii cari sosesc cu trenul vor avea la dispoziție trăsura dela Bălania.

Nădlac, la 14/27 Martie 1900.

Samson Lugoșanu, G. Petrovicin,
președinte. secretar.

Felurimi.

Ziare pentru bolnavi. Dintre 20.453 de ziare, cari apar în Statele-Unite în timpul de față, se găsesc vre-o șase, cari au o misiune specială de îndeplinit. Aceste ziare sunt rezervate persoanelor cari, în urma vre-unei boale, sunt nevoite să stea în pat în timp îndelungat, fără ca, cu toate acestea, să sufere prea mult. Ziarele acestea sunt în general redigiate și publicate de către bolnavi și infirmi, cari fac treaba asta pentru-ca să-și alunge urtul și să câștige ceva bani. Cea mai mare parte din numerile coloanelor sunt ocupate de scrisorile trimise de bolnavi, cari se adresează unii pe alții, cum să-și petreacă vremea mai bine. Cele mai cunoscute dintre aceste ziare sunt trei: „The Open Window”, „The Shut ins Friend” și „The open door Library”. Cel dintâiu e în formă de revistă și are 30 de pagini, iar al doilea e editat de către un infirm.

PARTEA ECONOMICA

Povețe economice.

Duminea trecută (5/18 Martie) comitetul reuniunii noastre a ținut a 6-a prelegere economică, în comuna mare și frumoasă Vinerea. Prelegerea s'a ținut în biserică, fiind de față un număr mare, ca la 250—300 de bărbați și femei. Am văzut și vre-o 3 țărani fruntași, membri ai noștri, veniți din Binținți pentru prelegere și dl inv. Muntean din Cugir. Inteligența locală bine reprezentată: dl notar pens. Herlea și fiul noul notar,

dl preot Păcurariu, inv. Nicoară, Nic. Mihailă și alții.

Din partea comitetului nostru erau de față: președ. Dr. I. Mihu, N. Vlad, I. Mihaiu, Dan, David, N. Mihailă, secretarul I. Moța și casarul Valer Orbonaș.

Președ. Dr. Mihu a deschis la orele 2 d. a. prelegerea prin cuvinte alese, dând apoi cuvânt dlui I. Mihaiu să-și țină prelegerea asupra cultivării plantelor de nutreț, special a trifoiului și lufernei, apoi dlui D. David pentru a prelege și aici asupra altor și stropiri viiei. Au preles cu același bun succes ca și în locurile de mai înainte.

S'a dat rind apoi secretarului Reuniunii noastre I. Moța să vorbească poporului despre însemnătatea întovărășirilor, însoțirilor. Prelegătorul zice că îmbunătățirile economice ce ni-se cerură și în prelegerile de mai înainte, dar' mai ales altele și mai mari și mai multe ce se vor cere încă și poporului nostru, dacă e să ajungă și el la înălțimi în ale economiei,—sunt lucruri bune dar' multe din ele ne recer cheltueli cari trec peste puterea noastră ca singuratici. Știința a descoperit multe și în ale economiei, și dacă te folosești de descoperirile ei, vei înainta repede și bine; dar' noi de multe-ori vedem binele stându-ne aci înainte și nu ne putem atinge de el pentru puținătatea puterilor noastre ca singuratici. Și im cât e de foloșitoare o mașină de semănat, că cruțăm cu ea atâta semăntă, că vînzându-o ai putea plăti acuzi toată darea satului din ea, știm ce bună e grapa de fînate, că ne dă tot după al treilea car de fîn un al patrulea,—dar' sub cuvânt că nu putem da sute de fl. pe mașina de semănat și zeci de fl. pe o grapă, —stăm locului și gospodăria noastră suferă foarte mult, și bogăția rămâne perdută.

E drept că unui econom mijlocia singuratec, îi e greu a cumpăra aceste și alte mașini cari l'ar îmbogăți altfel repede,—dar oare 10—20—30 întovărășiți în scopul acesta, n'ar putea ce nu poare face unul fiecare? Ba da, ar putea încă pe ușor. Și purcedând de aci, prelegătorul arată cât de multe sunt nevoile vie-

ții la orașe ca și la sate, în țeri și la popoare înainte ca și mai înapoiate, nevoi pe cari singuraticii nu le pot birui,—dar arată, citând multele feluri de societăți dela orașe, ca societăți pentru cetit de cărți și foi, pentru ajutorarea bolnavilor, pentru casuri de moarte, etc., cari toate același „nu pot” al singuraticului vor să-și biruiască, că mai mulți la olaltă îl biruesc! Căci au văzut oamenii că ce unul nu poate, doi-trei, zece, o sută, pot pe ușor, pe nesimțite chiar, și au început a înjgheba însoțiri, tovarășii pentru întimpinarea a tot felul de greuri ale vieții. Și au reușit.

De e însă undeva de folos întovărășirea — zice dl Moța — apoi ea mai ales binecuvântate roade dă în economie, în plugărie. Unde economii s'au strins în însoțiri și s'au cumpărat laolaltă mașini și unelte economice bune, acelea s'au dovedit a fi nu cheltueli pentru ei, ci darul lui Dumnezeu, așa frumos sporește economia și binele ce se revarsă peste ei, pe urma folosirii acelor unelte și mașini. Se par scumpe dând pe unele din ele sute de florini, dar viața arată că fie-care se plătește îndoiti și în-treit, în cel dintâiu an de folosință, așa că socotind asta, toate mașinile economice sunt foarte ieftine, și noi păcătuiam de moarte contra noastră înșine, că nu ne întovărășim în fiecare sat în scopul aducerii de unelte și mașini economice. Deocamdată cele mai neapărat trebuincioase.

Îndeamnă pe ascultători să se gândească asupra lucrului și să facă un bun început în această comună mare și frumoasă, că lor înșile bine își vor face.

Prelegerile, precum și împărțirile date printre ele de președintele Dr. Mihu asupra ajutorului ce Reuniunea noastră îl dă la procurarea de semănțe economice și unelte agricole sau la întemeierea de tovarășii și însoțiri de ori-ce fel,—au fost primite cu bucurie și aclamări de numerosul popor. Mai mulți s'au înscris de nou membri la Reuniune și abonenți la foaia noastră.

Dorim fraților Vinereni ca cât mai curând să-și putem felicita pentru întemeierea vre-unei însoțiri de bine obștească.

(„Bunul Econom“).

Cătră stuparii nostri.

Până voi pute da în mâna stupariului român o carte corăspunzătoare în care să fie tractat stupăritul rațional sau mai nou, din toate punctele de vedere, prin cele mai jos scrise vreau să răspund peste tot fraților stupari, cari mi-au făcut mai multe întrebări privitor la stupărit.

Abia suntem la jumătatea lunii Martie și albinele noastre au și început să dea semne de viață.

Ce datorință poate avea un stupar acum? E vremea cea mai potrivită ca stupariul să-și câștige în măsura numărului de stupi coșnițe Dzirzoane, să-și pregătească cadre sau rame pentru faguri, să tepească faguri bătrâni și de prisos, și să-și facă faguri măiestriți. Toate acestea sunt a se isprăvi până nu începem lucrul în grădini, căci pe când vine vremea să lucrăm în grădini, și albinele au trebuință de îngrijirea noastră și în măsura muncii și a sporirii lor trebuie să le dăm faguri.

Înțeleg aci stupăritul rațional sau mai nou; prin urmare ne trebuie aci coșnițe Dzirzoane, ca cele mai bune, ear cadre pentru faguri — de măsura primită de congresul stuparilor; fiindcă până acum acestea s'au dovedit de cele mai bune, având în lungime 255 milimetri și în înălțime 185 milimetri.

În cuvântul meu adresat cătră stuparii români în numărul trecut ai „Tribunul Poporului” am spus, cum și de unde își poate ori-și-cine aduce coșnițe Dzirzoane mai ieftine, bune și corăspunzătoare. Cei-ce doresc să-și le câștige acestea, — prin o cartă postală pot să se adreseze și la sub-crisul, de unde pot primi toate deslușirile de trebuință.

Știu, că mulți dintre stuparii noștri nu vor fi având voie de la început a cheltui pentru Dzirzoane, fiindcă acestea costă parale. Acest calcul însă este greșit; căci dacă numai cât de cât timpul dă pace albinelor ca să sporească prin roire, de la un stup în coșniță simplă așteptăm cel puțin doi roi buni și unul mai slab. Acești roi, așezați în Dzirzoane și dându-le în ajutor faguri măiestriți, nu numai că se întăresc, dar' ei ne vor aduna miere și ceară multă, încât mierea și ceara lor va costa mai mult decât tot prețul Dzirzoanelor, cari ni-le vom cumpăra pentru viitor.

În acest timp în giurul albinelor avem de isprăvit următoarele: 1. În coșnițele

Săracă nevasta mea,
Când începe a să mbăta
Își bea iia de pe ea,
Ba chiar și cămeșă mea.
Foaie verde arfior,
Bărbatu mi-e beutor,
La toată crăjma-i dator;
O avut un biet cojoc,
L'o pus la crăjmă zălog.

Când te duci, badeo, cu caru
Mânce-l truda și amar.
Amaru nu te mănânce,
Numai caru și-se strice,
Că destul amar ț-o fi,
Că-i sta 'n drum și li-ți tomni.

Amară străinătate,
Mult mai ești fără dreptate,
C'am umblat țerile toate
Și de bine r'avuți parte.

Peatra, peatră că e peatră
O calcă calu și creapă, —
Inima-mi vede și rabdă.

De vrea mândra, de nu vrea,
Deseară mă duc la ea
Ostenit și plin de apă,
C'asa-i omu dela sapă;
Ostenit și plin de trudă,
C'asa-i omu dela muncă.

Isidor Dopp.

(Din Arad.)

Nu mă muștra, maică, rău,
Până-ți calc eu pragul tău,
Că de m'oiu înstrăina,
Eară tu mi-ți aștepta
Cu prânzuțul cald pe masă
Și cu apă rece 'n vase
Și la uliță-ți eși
De-ți vedea că n'oiu veni
Eară 'n casă te-ți băga
Și-ți începe-a blăstema.
Că și cina pân'o cină,
Nora-i sfeșnic la lumină,
Dacă gată de cinat,
Îi dă vase de spălat,
Și tinda de măsurat
Și n'o 'ntreabă ce-a mâncat.
Maică măicuța mea
Nu mă da unde n'oiu vră
C'acolo-ți tigneală rea,
Ci mă dă unde-oiu vrea eu,
Fie bine, fie rău,
N'oiu veni la pragul tău,
Să-mi plâng eu amarul meu.
L'oiu plânge seara la lună,
Că n'am avut minte bună;
L'oiu plânge seara la foc,
Că nu am avut noroc.

Mândră, ploaia se revarsă.
Asta nu-ți ploaie curată,

Ci-s lacrimile de față,
De-o față ncredințată,
De părinți cu stla dată.

Mult mă rog, maică, de tine,
Să ți posturi pentru mine,
Să mă dai în sat cu tine,
Și tu posturi nu ținusi
Și departe mă dăduși
Mă dăduși în țeară străină
Unde nu cunosc pe nime,
Numai frunza și earba,
Care-ți și în țeara mea.

Cucule din țeară strină
Sboară la maica când cină,
Și-ți spune cucule-asa,
Că-ți amar de viața mea.

Culese de: Elena Lucaciu.

(Din Borșineu.)

Frunză verde de trifoiu,
Trece badea p'ingă noi
Tot cântând și fuerând
Și pe mine blăstēmând
Și din graiu așa grăind:
Să trăești și să jălești,
Feciori să nu mai iubești!

Bădiță d'ingă birtoi —
Vino pe sară la noi

C'am pus gând dumnezeiesc
Părinți să-i părăsesc,
Pe tine să te iubesc
Și cu tine să trăiesc

Pădure cu frunză rară,
Îeși mândruță pân'afară,
Că-i bădița la părete
Cu clopul tras pe ureche,
Cu gura friptă de sete.

Frunză verde rosmăliță,
Insoară-te, mări bădiță.
Însura-m'ăș însura;
Nu știu pe cine-oiu lua,
Aș lua o crișăniță,
Toată ziua-i pe uliță;
Dimineața cum se scoală,
Ea-i cu ochii 'n cotătoare;
Vin vecinele la noi
Și se împedecă 'n gunoiu.

Cucuruz crescut în țeu,
Fetele dela Ineu
Bătute-s de Dumnezeu,
Că se duc necununate,
Pe trei zile măritate;
Când trei zile le 'mplinește,
Cu bărbatul se sfădește.
Culese de: junele Ioanuf Gurban.

simple de nule vom cerca fiecare stup și fagurii cei de trântori după puțină li vom tăia astfel, ca pe toți cei rămași albinele să-i poată acoperi. Cei ce au stupi în Dzirzoane chiar și din plăcere numai, fără a mai cugeta la câștigul material, cu bucurie vor cerca toți fagurii de a rându și în Dzirzon vor lăsa numai atâția faguri, câți pot fi acoperiți de albine, și apoi pe de-asupra: unul din sus altul din jos; — nici decum însă nu vom lăsa în despărțimintele din jos faguri de trântori.

Fagurii de trântori toți trebuie păstrați pentru despărțământul din sus, numit camera de miere.

Acest despărțământ însă nu-l deschidem până când cele două din jos nu sunt de tot pline; aceasta totdeauna se întâmplă în cele dintâi zile ale lunii Mai, pe când încep să înflorească acaci sau pânarii. Până în acest timp toți fagurii din despărțământul din mijloc vor avea puțin de albine, pe cari, după ce am deschis camera de miere prin grilagiu, îi vom pune în camera de miere cu toate albinele ce vor fi pe ei. Să fim însă cu băgare de seamă, ca matca să rămână în despărțământele cele două, adică sub grilagiu.

Cel mai mare câștig îl face un stupar cu păstrarea fagurilor; pentru că albinele, până ce fac un chilogram de faguri, — în faguri gata ele adună 14 kilograme de miere.

Acesta este un lucru știut și probat. De aici urmează, că trebuie să avem grijă de fagurii goi, cari li scoatem de la stupi, ca și de un lucru de mare preț, de care omul are cea mai mare trebuință. Ear' aceasta o putem face în chipul următor: Să ne facem o ladă sau un dulap astfel construit, ca acolo să nu intre soareci sau alte insecte stricacioase și să fie împărțite cu lațu așa, ca puse în rând, fagurii să se poată păstra în toată întregitatea lor, și așa puși să-i afumăm cu puțină peatră pucioasă în toată luna odată; ear' când cere trebuința, să fim gata a da albinelor faguri gata.

Nu mai atunci vom ști să prețuim ce am câștigat prin păstrarea fagurilor, după-ce vom vedea că unul și același fagur într-o vară de trei ori a ajuns la rîd ca să-l stoarcem de miere.

Nu stătuiesc pe nici un stupar, ca din coșnițe simple să mute albinele în Dzirzoane acum primăvara. Și eată pentru ce. E adevărat, că stupul din Dzirzon, pe când înflor pomii și alți arbori, ne aduce multă miere care o putem scoate din stup după plac,

dar asta să o facem atunci, când stupul a iernat în Dzirzon, căci mutându-l în acest timp îl am stricat numai restul de munciro fiind-că acum matele sporesc cu mare sirguintă. Sămënța are lipsă de căldură; ear' scotînd fagurii, chiar și la cea mai mică receală toată sămënța se strică și întreg stupul poate fi primădruit; prin urmare, făcîndu-ne plăcerea să avem stupi în Dzirzone, ni-am făcut înșine numai pagubă, ceea ce multora le poate lua chiar și pofta de a stupări mai departe.

Să dăm deci pace stupilor în vremea asta în coșnițele lor simple, cum au fost, ear' Dzirzonele să le ținem curate și pregătite, pentru a pune în'însele roiul natural.

Precum la toate lucrările se cere o pregătire, așa și stuparul să-și pregătească înainte fagurii și să-și lăpăsească de cadie sau rame, dîndu-le fiecărui roiul cel puțin șase cadre și, precum înaintează roiul în cădirea fagurilor și sporirea albinelor, așa îi vom da și noi faguri, nici decum însă prea mulți, ca albinele să nu-i poată acoperi, căci prin asta stîrnim în'însele numai un dis gust pentru muncă.

Partea cea mai mare dintre stuparii își vor pune de bună seamă întrebarea: cum și de unde să dea roiilor faguri, dacă nu au? ear' pentru-ca să facă faguri măiestriți, se cere o mașină, care lucră costă parale. Așa-dară ce e de făcut?

Cel-ce voiește a-și face singur faguri n'are decât să-și procure o mașină „Ritsche” dela Procop Iosif, mare stupar în Friedland (Boemia) sau dela Kühne Ferencz din B. Pesta.

Avînd mașina aceasta, fiecare are să lucreze astfel:

Va topi ceară într-o oală curată, în care nu s'a fert nimic (dacă oala e de lut) și la un chilogram de ceară va pune 10 deca miere curată, 5 deca terpenin gros, alb, de Veneția, și după-ce această amestecătură va ajunge la o căldură, încît numai să nu facă spumă, atunci încep m facerea fagurilor așa:

După-ce mașina înainte de toate o am spălat bine cu apă cu sodă și apoi cu apă rece, punem la o parte un bid mare, în care încap mașina; punem în el jumătate litru de apă curată, în care dizolvăm o lingură de miere curată și luăm o perie curată aspră și cu această fluiditate ungem mașina și atunci cu o ulcică de un decilitr și jumătate luăm ceară și o vîrșăm iute și cu băgare de seamă în mașină, apoi o închidem și repede îi dăm

o apăsătură, ca fagurii să se facă cât mai subțiri; după asta îndată mașina cum stă, o punem pentru două-trei secunde într'un ciubăr lat cu puțină apă rece, cam de două degate dela fund, pentru-ca astfel fagurii să se răcească și cu ușurință să-i putem deslipi de mașină.

Deslipirea o facem astfel: Luăm un cuțit, cu care deslipim ceara de cătră părășii mașinei, și când fagurii e deslipit, îl punem pe masă sau pe o scândură curată și apoi pe lângă un linial îl tăiem după măsura cadrelor sau a ramelor.

Cel-ce însă n'au mașină și totuși vreau să aibă faguri măiestriți, o pot și ei face aceasta în două chipuri: sau să-și aducă dela firmele amintite faguri gata cu 2 fl. 40 cr. chilogramel, sau să trimită ceară curată subscrișului, ca să li-se facă astfel de faguri; pentru fie-care chilogram de ceară vor primi jumătate chilogram de faguri, avînd fie care să trimită numai măsura: cât de lași au să fie fagurii.

Deși ocupat, subscrișul este gata să stea la dispoziția fie-cărui iubitor de albine cu sfaturi și explicațiuni în ce privește stupăritul rațional.

Arad Șega, 27 Martie 1900.

Ioan Vancu.

Partea Literară.

Bogatul cel sgărcit și Lazar cel sêrac.

(Auzită de la Vasilie Tătar, cantor în Cetatea-dobaltă), publicată de Isidor Dopp.

Auziți acestea toate,
Auziți neamuri și gloate!
A fost un om bogat foarte
Ce se desmerda în de toate;
Toată ziua luminat
Și în ursină îmbrăcat.
Se afla și Lazar dreptul
La ușă la bogatul,
Cu buche în ușă ședea
Făcîndurile cerea.
Bogatul nimic nu-i da,
La sêrac nu se uita.
Ear' Lazar a răposat
Întru Avram împărat.
Bogatu încă perit,
Grele muncii a dobîndit
Și din iad el a privit
Cătră Avram a grăit:

— Oh, oh, pîrinte-Avrame!
Lasă pe Lazar la vale.
Las' să-și ude degetul,
Să-mi stîmpere sufletul.
Eată Avram răspunzînd
Cu dulcele seu cuvînt:
— Fie, adă-ți aminte,
Cum ai trăit mai înainte;
Tu ți-ai luat ale tale
Întru multe și marfale.
Bogatu ear' s'o rîgat,
Cătră Avram a strigat:
— Lasă dar' la ceilalți,
Că mai am încă cinci frați,
De-o hîvia vr'un om din morți,
Poate s'er pocăi toți.
Ear' Avram a curătat
Bogatului sfat îi a dat:
Au pe Moise, pe proroci;
Să asculte de profeți.
De ei de vor asculta,
Binele-l vor câștiga.

Morala:

Pocăște-te creștine,
N'astepta de azi pîn' mîne,
Că nu știi moartea când vine;
Poate vine pînă mîne
Și ce-i da în schimb pentru tine?

Nu mai ce te pocăște,
Nu știi moartea când sosește.
Te îndrăpță pînă ești viu,
Că la moarte-o fi târziu;
De ai făcut ceva păcate,
Spune-le la preot toate!
Scoate sufletu din moarte
Și mai mult păcat nu face,
Lui Dumnezeu așa-i place.*

*) Acest vers se cântă la pomane anume după ce poporul întors de la grup se așează la masă și după ce preotul binecuvîntat bucatole. În unele locuri cântă „Cuvine-se cu adevărat”; în altele „Împăraț cereș”; „De tine se bucură ear' în altele felurite poezii de acest gen porale, lucrute după sfînta evanghelie.

Pagini din istoria României

de
G. COȘBUC.
1876—1878.

V. Risipirea Plevnei. IX.

În vremea aceasta, oștile noastre din fața Opanezului, erau de mult încercate cu Turcii lui Edem de prin redutele de acolo.

Turcii aveau la Opanez patru redute mari. Pe una, pe cea de către Miază-Noapte a satului, s'asvîrli colonelul Dona cu dorobanții din Vlașea și cu vînătorii batalionului întâiu. Turcii se împotriveau cu desădăjduire, apărînd cu înverșunare reduta. Dar bătăuți în coaste de tunari și în fașă de pedestrima, ei fură goniiți cu baioneta și dîndu-se îndărăt s'adunară în reduta cea mare din sat.

La reduta despre Miază-zi a satului s'asvîrli colonelul Sachelarie cu vînătorii batalionului al patrulea, cu dorobanții din Teleormaa și cu puținii dorobanți din Ilfov ajutați de câte-va companii de linie. După o luptă strașnică de plumbi și apoi după o răvală cu baioneta, Turcii se retraseră din redută, după vr'o două ceasuri de împotrivire, adunîndu-se și aceștia în reduta cea mare din sat.

La această redută se lupta însuși Edem pașa. Lupta era stăruitoare; Turcii s'apărau

cu cea mai din urmă mînie, focul lor era neîntrerupt, S'adunase pe capul lor toată oștirea noastră cîtă era pe acolo.

Domnitorul Carol alerga în toate părțile și singur cărmuia luptele. La Opanez era svîrcolire mare, căci Edem își pusese toată puterea să ție în loc pe Români, ca să nu poată scobori în șesul Plevnei.

Ear pe șesul Plevnei era altă svîrcolire. Adil pașa vîzîndu-se isbit în spate de dorobanții din Buzău și din Islomița, alături cu două regimente de linie, s'a întors spre Români, ca să-i asvîrli îndărăt spre Plevna și să-i scoată eară pe dealuri.

Acum lupta se petrecea în două locuri, sub dealurile Opanezului pe șesul orașului Plevna; și pe dealuri de asupra la redute.

În gura văii Bucova, oaslea lui Adil își făcuse șanț de apărare și se împotrivia dintr'însul apărînd șesul. Colonelul Algia care intrase în Plevna cu batalionul, trebuia să plece pe șes, căci după împușcături ise părea că Români au nevoie de ajutor. Și se încercară cu toții pe șes, și s'a pornit o luptă ne bună.

Era la amezai. Pe deal dela redută lupta se făcea tot mai crîncenă, dar în urmă ai noștri răsbiră pe Edem, îl încunjurară de toate părțile și-l năpădiră cu baioneta. Edem, cu o parte din oștire, a rădicat steag alb și s'a dat prins. Români

a pus mîna pe trei mii de luptători turci pe vr'o două-zece de tunuri și pe toată munițiunea lui Edem.

Dar altă parte din oștirea lui Edem se mai împotrivia pe deal. Români o tot împinseră la vale apoi o asvîrli pe șes.

Și astfel, pe când s'apăra vitejește pe șes, Adil, se poameni de-odată că de pe toate dealurile Opanezului îi curg în cap rămășițele oștirii lui Edem. Turcii alergau la vale în ruptul capului, cu tunurile după ei, și se tot îngrămădiau pe șes, aducînd cu dinșii poroarea lui Adil.

Din deal în deal și pînă în riu și în marginea Plevnei, șesul era plin de care încărcate cu bagage, parte ale oștirii turcești, parte ale locuitorilor Turci din Plevna care se gătiseră să fugă cu Osman. Printre care era o mulțime de femei și copii, boi și cai, capre și oi, corburi și tot felul de lucruri pe cari aveau de gând Turcii să le ducă cu ei.

Acum se făcu vîlmășag și un amestec de lucruri cum nu se poate închi ui cu mintea. Oștirile turcești de pe dealuri s'adunară, de pretutindeni, și în vîlmășagul creștea din ce în ce și mai mare.

Intr'aceea pe muchia dealului se iviră tunurile române și începură să tragă pe șes în amestecul acela. Începură a sosi de pe dealuri și oștirile noastre. Încercarea era nespuse de înfiorătoare. Tunurile române

trăgeau într'una în Turcii îndesuiți pe șes pedestrima trîsnia din toate părțile. Bătăușele oștirii turcești, încurcate în grovul amestec de oameni, se îndesau și mulțimea de care și și făceau adăpost de carele încurcate și din harabalele fagurilor. Ghiulele noastre și plumbii lor acum nunumai în soldați, ci și în mulțimea pacinicilor Turci, în copii, în bătrîni și femei. Unii poste alții cădeau grămada. Boii speriați își rupeau funiile și apăsau câmpia, mușind și dînd orbiș peste oștirea carele săriau în aer lovite de obuzuri, mugete și răgnete și vaete umpleau vădîni și totul era un jalnic amestec de oameni și de dobitoace trîntite la pămînt.

Și tot curgeau, curgeau într'una oștirile române și isbiau de sas de pe dealul grămada.

Adil alerga pe șes, dînd porunci și frîngîndu-și mîinile de desădejde. Vedea că șesul orașului e pierdut. Dete deci poruncă oștirii mai de pe lângă riu să treacă peste pod și s'ajute pe Osman. De-odată însă, Adil văzu că oștirea sa în loc să meargă înainte spre Viț, se dă îndărăt par'ear fi fost împinsă din față. Când s'a dus vestea despre pricina acestei mișcări îndărăt, Adil a căzut jos de pe cal și spaimă și de mîhnire.

Oștirea sa era împinsă de a lui Osman. Batalioanele lui Osman se retrăgeau pe riu, pe șesul orașului

NOUȚĂ

Arad, 30 Martie 1900.

Absolvarea preoților de la serviciul curților cu jurai. Ministrul ung. de justiție a adresat un circular președinților tuturor tribunalelor și curților cu jurai, prin care spune, că *toți preoții* sunt scutiți de oficial curților cu jurai, adecă n-au să fie cași ca jurai la nici un fel de proces.

Benedetti, diplomatul francez, care la 1870 era reprezentantul Franței pe lângă curtea regală prusiană, a murit. E unul dintre cei căror mai mult li-se atribuie că Franța a provocat războiul din 1870. În parcul dela Ems, la băi, el avuse adică o scenă nepăcătoare cu regele Wilhelm, care, nesocotindu-l și bruscându-l, a fost pricina ori mai bine pretextul provocării războiului.

Deputați mireni la sinodul arhidiecezan mai sunt aleși: Ioan cav. Pușcariu și Nicolae Garoiu în cercul Branului, Dr. Ioan Șenchea și George Borza în cercul Făgărașului, Virgil Onișiu și Arseniu Vlaicu în cercul Brașovului, Dr. N. Vecerdea și Nicolau Ivan în cercul Mediașului, Leontin Șimonescu și Demetriu Comșa în cercul Clujului, Dr. Ioan Mihai și Iosif Orbonas în cercul Devei, Dr. Iosif Pușcariu și Dr. Ioan Meșianu în cercul Treiscaunelor.

Un deputat fruntaș al partidului unguresc dela putere, baronul Bela Aczél, a reposedat ieri după amiază în Budapesta în vârstă de 50 de ani, Viața i-a curmat-o influența, trecută în aprindere de plămân.

O intimpinare. Referitor la corespondența dată din Oradea-mare și publicată în Nr. 33 din Faur (3 Martie) a. c. al ziarului nostru, d-nii protopopi gr. or. din Bihor ne trimit o declarație, în care spun: Ne simțim îndemnați a declara în conștiința noastră de preoți sun și tare că nu corespund adevărului, ci sunt numai vorcitură tendențioasă, — căci nici am dus procese advocatului N. Zigre, nici l'am susținut în consistor ca să acopere neglijența noastră, ci s'a susținut dînsul prin munca lui onestă, fără ca în decursul activității sale să de acoperit sau spriguit neglijența sau păcatele cuiva, ear conventicole cu numitul nici când nu am ținut în scop de a provoca partide în biserică, — și dacă noi protopopi ne-am adunat în conferință, o am făcut această în interesul cauzelor publice, acolo am consultat numai asupra măsurilor ce am avea a le lua întru delăturarea marilor piedeci ce zilnic le intimpinăm în afacerile publice administrative și deosebi în afacerile școlare și ne-am înțeles asupra modului cum să procedem în conferințele preoției pentru-ca afacerilor noastre administrative să putem da un curs mai epur.

Luăm act. Am întreba însă: prin ce miracol d-nii protopopi s'au grăbit să se întunească și acum pentru a spala pe dl Zigre? când au fost însă chemați la consistor plenar prezidat chiar de episcopul, au strălucit prin absență? Și cine i-a convocat în conferință, când singur episcopul este în drept a face aceasta?

Cât despre certificatul ce-l dau dlui Zigre, preavenerații protopopi să nu se pună deasupra sinodului, ci lase asta în judecata forului, care și peste domnia lor este în drept a judeca.

Pașa Patriciu ca denunciant. Am aflat de și cu multă mâhnire sufletească, că acest neastempărat, malițios și nesățios pașă, din cauza nedumeritei ure personale față de profesorul de aci dl Al. Mihulea, cu tendențiosul scop de a-l ponegri pre acest dema bărbat și profesor diligent, a luat „Tribuna Popor.” Nr. 43 din acest an, și cu aceasta a mors la primarul orașului Timișoara căruia i-a cetit corespondența scrisă de cutari „colectanți”, în carea corespondența se face amintire despre oarecare nedreptate a primarului, că acesta n'ar fi permis o „colectare”, fals și mișelește informând pe primarul, că aceea corespondență numai profesorul Mihulea a scris-o, descriindu-l pe dl profesor cu cele mai spurcate color.

Dar știe ori-care om cinstit și nepreocupat de ură, locuitor din Timișoara, că acest profesor nief scriitoriu de jurnale n'a cu atât mai puțin să se ocupe cu necăjita de politică.

Aceasta o știe prea bine chiar și vicleanul de denunciant, cum dară și cu ce obraz pașa nespălatul se încumetă la asemenea josnice denunțări, demne de un vagabund de strade!!

Oare acest nerușinat de denunciant, tot el să fi dus primarul nostru și Nr. 38 din „Trib. Popor.” în care se oglindează virtuțile lui, a pașei demne de ocară?! Atunci, cum de acest denunciant nu a denunciat primarul nostru și pe acel impertinent și ticălos intrigant, pe confratele „Ego”, care pe unii sătenți din comuna Mehala l'a îndemnat să-și revocare subscrierile lor puse în cutare recurs, cu alte multe valoroase subscrieri din această comună, pentru ca comuna Mehala să nu ajungă lipită orașului Timișoara!?

Ce zici, pașă denunciant, intrigant și gros de nas, denuncia vei primarul și pe acel miserabil, sau noi să-l denunciam? Dar' vezi, noi nu facem aceasta căci — creștinii suntem.

Rușine! Și încă ce rușine pentru biserică noastră și clerul nostru, când un demitar bisericesc (n'ar mai fi!) pe sine, până la cea mai inferioară treaptă a rangului din societatea omenească se degrață, la rangul de spion, denunciant, și numai spre a-și satisface urel și malițioasele lui pofti, de a se răbuna și a ponegri, de o parte, eară de alta parte, de a seduce și prin aceasta a împinge pe onorab primariu la odiul Românilor ca apoi tot el să poată striga: „vedeți ce dușmani!”

Sau crezi că cu asemenea spurcate denunțări fact bune serviciu bisericeii și așa lipsite de credincioși, sau doară prin asemenea vicleni crezi a te face — temut? Atunci, rămâi precum ai rămas, singur în biserică, căci prin minciuni și intrigi, ai intrăinat aproape tot poporul dela biserică.

Timișoara.

i. p.

Crîșmar nevrednic. Sub acest titlu ni-se scrie o lungă plînsoare în contra crîșmarului Leon Petric din comuna Tecsești. Se spune anume, că dînsul, deși Român, se poartă cu oamenii mai rău decât un Jidan: îi înșală, îi imbată cu sila, îi batjocorește și, după ce l'a smetit cu spiritul său, ia hainela oamenilor și le murdărește în noroiu sau în lăturar; adese-ori aștă pe cei mai tineri în contra oamenilor pacnici, ear dînsul își petrece la sfertele dintre oameni.

De aceea — afătuește corespondentul nostru — să ocolim crîșma lui Petric, și toate crîșmele. Să ne ferim cu toții de beuturi otrăvicioase, că beuturile acestea nu fac nimărul nici un bine; din contră, ele ne împing la sărăcie și la stricarea de sănătate; ear în schimb vedem că chiar și crîșmarul de-al noștri, după ce ne golim pungile în crîșma lor, — ne mai și batjocoresc. Să învățăm dar minte, că va fi spre binele nostru. — Un pășit.

„Istoria Legii noue”, scrisă de Dr Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Ca aprobarea preaveneratului Ordinariat metropolitan gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. — Sub acest titlu a apărut în Blaj și ni-s'a trimis un mare volum, în format 8° mare, care se estinde pe 320 pagini. Prețul: 3 coroane 40 fileri (4 lei) și se poate comanda de la autorul din Blaj. — Venitul curat al opului va fi o contribuție la formarea unui fond provincial de salarizare a preoților și învățătorilor din arhidieceza Blajului.

Din Măderat primim următoarele: Vă rog să publicați următoarele: Ca răspuns la provocarea pâr. Tereberți din Nr. 50 al „Tr. Pop.” vin și răspund, că înzădar se ventilează știri că ar fi abandonată decisiunea adusă în conferințe, că nu e adevărat. Oamenii de omenie — cred, că-și vor ține parola, că atât mai vârtos că vestea despre retragerea lui Grosoreanu nici nu sustă. Ce poate fi cauza, de astfel de lucruri se publică nu știu! — Sau mai bine zis, nu vreau să știu. Încă odată repetez, că oamenii de omenie și vor ține cuvântul dat. Ear minoritatea conform parolei date, trebuie să se supună voinței majorității. Atâta am avut de a răspunde de-ocamdată.

Măderat, la 27/III.

P. Vancu.

Moneta română. E de interes a cunoaște numărul pieselor române de aur, de argint și de aramă, ce sunt azi în circulație. Moneta de aur română reprezintă suma de 7,725.000 lei. Moneta divizionară

de argint reprezintă suma de 57,700.000 lei și moneda de aramă 5,345.000 lei. Numărul pieselor de monedă de aramă este de 102,250.000, dintre cari 65 milioane de piese au fost bătute la monetăria din Birmingham și restul la monetăria din București.

Monumentul lui Garibaldi în Franța. Luniă trecută s'a desvilit în orașul Dijon din Franța un monument al lui Garibaldi, pe care orașul l'a ridicat în onoarea eroicului luptător italian. La festivitate a participat și ministrul francez de culte și instrucție publică Leygues, apoi numeroase deputațiuni și în public foarte numeros. Cu prilegiul desvilitului monumentului s'au rostit mai multe vorbiri. După primar a luat cuvântul fostul căpitan al așa numitei „Armée des Vosges”, dl Soubeiran, care a preamărit curajul și cavalerismul lui Garibaldi în lupta pentru libertate, precum și eroismul luptătorilor lui. Ministrul francez al instrucției luând cuvântul mise, că prin desvilitul monumentului Garibaldi, orașul Dijon nu s'erbătorește numai pe erou, ci a făcut destul recunoștinței și grațitudinea naționale. Rolul lui Garibaldi, — zice ministrul — a consolidat înțelegerea dintre Franța și Italia, ear statua desvilită acum va fi totdeauna simbolul înfrățității, ce unește pe cele două națiuni.

O plînsoare. Ni-se scriu următoarele: În timpul din urmă s'a îndințat în comuna Bocoșici un cor vocal bisericesc care o fala comunei. După cum este cunoscut corul acesta a dat și unele petreceri, când noi coriștii am fost lăudați chiar și din partea străinilor. Acum însă toată bucuria noastră a coriștilor s'a prefăcut în întristare, pentru-că, deși maiestrul nostru de cor e neamț și voiește și mai departe a ne învăța, totuși nu poate; de-oare-ce secretariul corului, preotul Nicolae Bihoiu îl împiedecă în lucrare. Ca preot dînsul e chieam în prima linie a sprigini corul nostru, și cu toate acestea tocmai d-sa vrea să-l nimicească. Noi însă nu vom lăsa. M'am adresat către casarul corului ca să facă rînd să ne pregătim și să cântăm la sf. Paști. Acesta mi-a răspuns, că de mai multe-ori s'a adresat către secretarul corului, ca să chieame pe membrii la ședință, dar preotul Nicolae Bihoiu, ca secretar tot de-atâtea-ori i-a răspuns, că nu vrea și că dînsul abdice de secretar; trist lucru. De astădată însă nu înșir mai multe, în nădejdea că va fi mai bine de aci încolo.

Un corist.

Mulțămită publică! Tutoror amicilor și cunoscuților, cari din cauza lovitorei primite prin pierderea în vecl neuitate mele soții s'au alăturat durerilor mele prin expresiunea și emiteră condolenței lor, din stăruțata-mi inimă vin a le mulțămii profund. Socodor, 3 Martie.

Demetriu Nadaban,
învățător.

Un dresor de cai care a stat în serviciul mai multor case, la nobili din Ungaria în această calitate; ocupându-se exclusiv în decurs de peste 20 ani cu dresatul calilor la călărit și trăsură — își caută aplicație ca dresor de cai la vre-o curte boierească din România.

Doritorii a se adresa la George Borbeliu (de origine român) în Temes Ujfalu (Ungaria).

Posta redacției.

— Economilor: Dumitru Todor, Ioan Chîll al Savului, George Crișan, George Dumitru, George Moș și Pavel Crișan în Măscu: Luăm la cunoștință celea ce le aduceți în apărarea preotului d-voastre.

— D-lui I. Saberea în Pîrlipeț: Prea multă vorbă despre o simplă alegere. Un articol așa de lung și încă neisprăvit — nu putem publica. Serie-ne pe scuri de tot.

— I. C. în Cermeneu: Nu am primit.

— Samson Cionra în Tecsești: Poesii populare și strigături publicăm numai în foaie; în broșuri separate însă — nu.

— Abon. 2129 în Rud-ria: Afacerea, ce n'o-pun, e de foarte puțină însemnătate. N'are înțeles s'o punem în foaie.

Posta administrației.

D-lui George Sonca în Marcovacz. Cărțile ce le cereți nu le avem.

D-lui Ioan Bercia în Ciuchiciu: „Amicu Poporului” se află de vânzare la administrația foil noastre și se trimite după primirea banilor de 1 coroană și 10 fileri porto, prin mandat postal.

D-lui Vasile Contig la Goșila: Pe anul trecut 1899. Am primit; pe anul acesta așteptăm.

D-lui Mihăiu Conțig în Câmpeni: Noi v'am cerut pe anul acesta, în avis se spune că dacă în trecut e plătit, atunci pe anul 1900 reînviți abonamentul.

D-lui Pantelie Bugariu în Tâsăd: Am primit, sunteți achitați până la 31 Martie anul acesta; vă mulțumim.

St. D. I. Bir. în Ohaba Forgaciu: Taxa e 4 cor. pe an, începând cu 1 a Ianuarie, cele trimise, când le va veni rîndul; dacă sunt publicabile, se vor publica.

D-lui Mihail Oarcea Inv. în Valea-mare, cartea ce ne cereți se află de vânzare la autor dl Ioan Tuducescu în Lipova (Lippa).

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se notesc în coroane și după 50 chilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (100 chilograme).

Prețurile dela 30 Martie n.

În Arad:

Grăul cel mai bun	cor. 6.95—7.15
Grăul mijlociu	„ 6.85—6.90.
Cucurus	„ 4.65—4.70.
Săcară	„ 5.35—5.40.
Orz	„ 5.30.
Ovăz	„ 4.30—4.40.

ULTIME ȘTIRI

Episcopul Popea și șovinistii.

Era de prevăzută: s'erbătorește la București a episcopului Popea i-a scos din minți pe șovinistii exaltați. Astfel „Magyar Szó” de azi cere ca guvernul să-l aștepte pe veneratul episcop al Caransebeșului la graniță cu . . . gendarmi! Pentru-că, vezi Doamne, mergînd și vorbind la București, prelatul româ a păcătuit deja greu. Ear înpreamărind pe Șaguna, a călcat legile țării, a tradat patria, a insultat nația maghiară, — și așa mai departe, câte stupidități și realități e în stare să scrie un Iessenszky fără „secție”.

Noroc însă că nici chiar între Unguri nimeni nu mai ia în serios palavrele lui Bánffy.

Goana contra d-lui Lucaciu.

Se știe, că abea sosit la parochia sa, dl dr. V. Lucaciu a și fost chemat a judecătoria ungurească din Baia Sprie. Un nou proces s'a pus la cale împotriva energicului luptător național.

Dl dr. V. Lucaciu a făcut apel în contra punerii sale sub acuză și mai ales a selbăticiilor cu cari este tratat de când s'a întors de la Roma.

D-lui dr. V. Lucaciu nu-i este permis nici din sat să iasă. Gendarmii îl păzesc zi și noapte. Chiar la înmormântarea din zilele trecute a socorului său, numai cu mare greutate a putut merge.

La 16 c. judele de instrucție Ember Géza din Oradia-Mare a întințat pe dl dr. V. Lucaciu că apelul ce făcuse în contra punerii sale sub acuză, s'a respins și în curând deci vom asista la o nouă osândire a luptătorului național dr. V. Lucaciu.

Alegerea dela Radna.

Eri în 29 l. c. s'a ținut în Radna alegerea de deputat dietal pentru cercul electoral al Radnei. Au fost, cum se știe, doi candidați: Vancó Gyula din Budapesta și Nemes Zsiga din Arad, amândoi cu program guvernamental.

A fost ales Vancó cu 740 de voturi față de rivalul său Nemes, care a întrunit numai 119 voturi și își retrăsese de altfel candidatura.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons.: Ioan Russu Șiriana.

Concurs de licitațiune minuendă.

In scopul renovării bis. gr. ort. române din COVASINȚ cu preliminarea sumei de 7752 cor. 92 fl. se publică termen de limitare ținând la 25 Martie (7 April) 1900 anteamaz la 11 oare in școala din Covăsint.

Condițiunile de limitare planul și preliminarul de spese in oarele oficiöse se pot cere la oficiul parochial din loc.

Covăsint la 13/26 Martie 1900.

NICOLAE COLF,
pres. com. paroch.

432 1-2

Banca generală de asigurare mutuală. „TRANSILVANIA“

423 8-

IN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. in contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului in toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri in cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Ciănad, Caraș-Severin, Timiș și Torontol

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etajul II) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand in atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case in Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține pană la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15-50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi, de asemenea la dorință anticipez de la mine cheltuelile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși i-am implinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de imprumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca in propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4 1/2 și 5%
pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moșii 220-70

Szűes F. Vilmos

ARAD, Fő-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

H. Rosenblüh și sot,

în Arad, Piața Libertății 19.

Novitățile noastre in stofe de primăvară

au sosit și le avem in asortiment bogat

Mostre in provință trimitem gratuit.

Se pot căpeta in mare asortiment: covoare, perdele, plapome, saltele de cea mai bună calitate.

H. ROSENBLÜH și sot, ARAD.

H. ROSENBLÜH și sot, ARAD.

Pânză și pânzături pentru masă, stergare, damasle și stafire (truso) pentru mirese le avem solid confecționate și in asortiment bogat și permanent in deposit.

H. ROSENBLÜH și sot, ARAD.

Ciocoli simplitți de roți pentru dame, bărbai și copii, pe lângă toată încărcarea continută a prăturilor, procurându-i in condițiuni favorabile, in vîndem și mai departe tot cu prețurile cele vechi.

Mănuși glace de Praga pentru dame, cu trei nasturi, părechia . . . . 85 cr.
Veritabile mănuși de Carlsbad pentru dame, cu patru nasturi, părechia . . . . 95 cr.

H. ROSENBLÜH și sot, ARAD.

425 1-3

Conducătorul prăvăliei: George Jankovits.